

Tothom a l'espera dels pactes

Si el PP no té majoria absoluta a Balears, com indiquen les enquestes, s'obriria la porta a pactes postelectorals per veure de fer o un govern de centre-dreta o un de centre-esquerra. Els partits ja han fet els comptes.

El PP té majoria absoluta al Parlament de les Illes Balears. Els conservadors tenen 31 diputats; el PSIB, 16; 6 del PSM (Mallorca i Menorca); dos d'Unió Mallorquina; tres d'EU i un dels Verds.

Si una característica tenen les eleccions autonòmiques d'enguany a Balears és el resultat incert. Per ser més precisos cal dir que la incertesa no respon a la incògnita de saber quin serà el partit més votat, que sens dubte serà el PP, sinó si els conservadors obtindran o no la majoria absoluta i, en aquest darrer cas, quins pactes es faran per formar govern. Precisament la inexistència de majoria absoluta és el resultat que fins ara preveuen les enquestes.

L'oportunitat de l'esquerra. Per primera vegada des de 1983, l'electorat torna a tenir la sensació que hi ha un grup de partits de centre-esquerra (els que han fet possi-

ble el Pacte de Progrés que ha governat el Consell de Mallorca entre 1995 i 1999) que són una alternativa viable al PP.

Aquesta sensació és el que esperen els partits de l'oposició que es concreti electoralment. Al marge d'enquestes, l'esperança dels opositors es basa en diversos fets. El 1995 el PP vivia un moment molt dolç a Balears. Totes les enquestes pronosticaven que guanyaria per golejada, i el PP estatal vivia immers dins la bogeria antisocialista que el feia pujar com l'escuma. Dins aquella marea conservadora, on tot pareixia ser favorable al PP, el partit aleshores liderat per Gabriel Canellas va obtenir majoria absoluta al Parlament i als consells

insulars de Menorca i d'Eivissa-Formentera, però per molt poc, i perdé el Consell de Mallorca. Després de quatre anys de profundes crisis (Canellas, Soler, Matas; Túnel de Sóller, Calvià...) i amb una contestació social evident (les manifestacions ecologistes convocades pel GOB i les cívico-culturals promogudes per l'OCB), els estratègics dels partits de centre-esquerra (UM, EU-els Verds, PSM i PSIB) estan convençuts que el PP no obtindrà majoria absoluta ni al Parlament, ni als consells, ni a bona part dels ajuntaments. Encara que manifesten divergències entre ells, tenen un objectiu comú: fer fora el PP tant del Govern balear com dels consells insulars.

Els progressistes n'estan tan segurs que fins i tot quantifiquen —privadament— els seus anhels. A Menorca governa el PP per un diputat (PP, set; PSIB, quatre; PSM, un; i EU, un), i coneixent les crisis que han hagut d'afrontar els populars (amb importants fuites de grups de militants cap a fantasmagòriques opcions d'ultradreta, a Maó; o les dificultats i bregues internes per fer les llistes) estan segurs que almenys perdran un diputat. O sigui, majoria d'esquerra al Consell menorquí, i un diputat menys del PP al Parlament.

A Eivissa, prou conegut és, tota l'esquerra ha fet una mena d'Oliviera (PSIB, els Verds, EU, ERC i ENE) que pretén aprofitar les crisis del PP (també amb moltes dificultats per fer les llistes i profundes divergències internes). Gràcies al desitjat efecte multiplicador d'u-

na sola candidatura, els progressistes esperen que els conservadors perdin almenys dos diputats (un per Eivissa i un altre per Formentera) de manera que els actuals vuit escons dels conservadors quedarien en sis, mentre que els cinc que ara té l'esquerra (quatre del PSOE i un d'Els Verds) es podrien convertir en set. Així podrien formar govern al Consell d'Eivissa i Formentera, i restar dos diputats més al PP en el Parlament.

A Mallorca, el Pacte de Progrés que ha governat el Consell Insular (PSIB, vuit representants; PSM, cinc; UM, dos; amb el suport extern d'EU que en té dos) aspira a aconseguir que el PP (16) perdi algun escó. Els n'han convençuts els problemes interns dels conservadors i també estan segurs d'haver demostrat que són una alternativa sòlida després de la seua experiència en el govern del Consell de Mallorca.

La resposta del PP. En resum, les esperances del centre-esquerra són que el PP perdi almenys un diputat per Menorca, dos per Eivissa-Formentera i un altre per Mallorca. Total, quatre diputats menys. Ara en té 31. Es quedaria amb 27 i això obriria les portes a un pacte de centre-esquerra entre PSIB, PSM, EU-els Verds i Coalició Progressista de les Pitiüses. Un pacte òbviament complicat, atesa la diversitat ideològica. Precisament aquest és el punt a què s'aferra el PP per mantenir vives les esperances de continuar governant. Els conservadors han fet passes frenètiques per aconseguir refer el pacte amb els independents de dreta de Formentera. Pensen que, encara que sigui per molt pocs vots, així podran mantenir l'important escó de la més petita de les illes. Amb un tensa campanya, acusant el PSIB de pactar amb els independents d'ERC i els radicals ecologistes, confien d'evitar perdre l'altre diputat per la Pitiüsa major. En qualsevol cas, l'objectiu és perdre com a molt un diputat. Menorca la donen per perduda i la seva única esperança és que el vot *adormit* en favor d'Aznar els pugui evitar la pèrdua de la majoria absolu-

El centre-esquerra espera que el Partit Popular perdi almenys un diputat per Menorca, dos per les Pitiüses i un per Mallorca.

ta. A Mallorca confien cegament en el conservadorisme social per aixecar la por als *excessos* de protecció ambiental d'un govern d'esquerra que, també, acusen d'estar mediatitzat pels "catalanistes" i pels nacionalistes "exacerbats" del PSM, com els diuen habitualment. Matas espera que l'ombra de Canellas s'esvaeixi i que l'electorat conservador s'estimi més pensar en Aznar votant el PP, que no rememorar velles disputes (Canellas) que podrien donar el govern als *rojos*.

És a dir, Matas espera, com a molt, perdre un diputat en cada una de les illes i mantenir el de Formentera. Això significaria que podria governar el consell d'Eivissa-Formentera (set a sis), perdria el de Menorca (sis a set), i quedaria a l'expectativa de pactes postelecto-

rals tant en el Consell de Mallorca (setze de l'esquerra, quinze del PP i dos d'UM) com en el Parlament (vint-i-vuit del PP, dos d'UM i vint-i-nou de l'esquerra).

Precisament per preparar aquest hipotètic pacte, les crítiques que Matas tenia per costum llançar contra UM fins fa sis mesos s'han esvaït completament. Ara tots els portaveus populars ja no tenen cap problema a reconèixer que el pacte amb el partit de Munar és la millor sortida per assegurar-se la continuïtat en el govern. Sempre, és clar, que no renovin la majoria absoluta, que és l'objectiu fonamental, amb el qual encara confien, sobretot esperant que el vot en favor d'Aznar esborri el record de tots els desastres interns que ha protagonitzat el PP d'ençà la forçada dimissió de Canellas el 1995.

Com es veu, tot queda reduït a saber si el PP tindrà o no majoria absoluta. Si no en té –i fins ara les enquestes no publicades però conegudes així ho indiquen–, tot és obert. O un govern de centre-esquerra, o un de centre-dreta. Dit en unes altres paraules, que tot podria quedar en mans d'UM. Els dirigents d'aquesta formació han dit en repetides ocasions que el seu és un partit de centre i que, per tant, pot pactar tant amb la dreta com amb l'esquerra. La mateixa presidenta, Maria Antònia Munar, ja ha posat condició per a un hipotètic pacte amb el PP: negociar directament amb Aznar i aconseguir inversions per a Mallorca i Balears no inferiors als 200.000 milions, que és el que els nacionalistes de centre consideren com el dèficit d'inversions que el Govern central té pendents amb les Balears. Ara bé, tampoc no és cap secret que UM té molt clar que els convindria més un pacte amb l'esquerra. Enviant el PP a l'oposició, els de Munar creuen que es posarien les bases d'un creixement futur del seu partit a costa dels conservadors. Però és clar, UM no vol tancar-se cap porta.

Aquest és, en fi, el panorama pre-electoral balear, almanco considerat des del punt de vista de les ambicions dels partits.

Miquel Payeras

Un col·legi electoral de Palma de Mallorca a les passades eleccions autonòmiques del 28 de maig de 1995. Per primera vegada a les Balears des del 1983, l'esquerra podria arribar al Govern.